

TIETOA PROPRIUS PARTNERS OY: STÄ JA SEN TARJOAMISTA PALVELUISTA SEKÄ TIETOA RAHOITUSVÄLINELAJIEN LUONTEESTA JA TYYPILLISISTÄ RISKEISTÄ SEKÄ RAHOITUSPALVELUIDEN ETÄMYNNIN ENNAKKOTIEDOT

1. Yleistä

Tähän tiedotteeseen on koottu

1. sijoituspalvelulain mukaiset tiedot vaihtoehtorahastojen hoitaja Proprius Partners Oy:n tarjoamista sijoituspalveluista ja niihin liittyvistä menettelytavoista sekä rahoitusvälineistä. Tarkemmat palvelu ja tuotekohtaiset tiedot ilmoitetaan sijoituspalveluja koskeissa yleisissä ehdoissa sekä tarvittaessa palvelun tai rahoitusvälineen tarjoamisen yhteydessä.
2. yleistä tietoa Proprius Partners Oy:n rahastoista
3. asiamiesten käyttämisestä ja
4. etämyynnin ennakotiedot.

Proprius Partners Oy:n hallinnoimista rahastoista lainsäädännön edellyttämää ennakotietoa on saatavissa lisäksi rahastoesitteistä, rahastojen säännöistä sekä avaintietoasiakirjoista.

Kaikki ennakotiedot, sopimusehdot ja asiakaspalvelu annetaan suomen kielellä. Ennakotiedot ilmoitetaan Suomen lainsäädännön mukaisina. Proprius Partners Oy:llä on oikeus toimittaa palveluihin kirjallista tietoa ja materiaalia asiakkaalle kirjeitse, sähköpostilla, kyseessä olevassa palvelussa vakiintuneesti käytettävällä tavalla tai muulla asiakkaan kanssa erikseen sovitulla tavalla. Asiakas hyväksyy, mikäli sähköpostin käyttämisestä on sovittu, että sen käyttämiseen viestintävälineenä liittyy erilaisia riskejä mm. sen vuoksi, että viesti ei mahdollisesti saavu perille, se saattaa joutua sivullisten tietoon tai sivullinen saattaa muunnella viestin sisältöä.

Muutokset tässä asiakirjassa annettuihin tietoihin julkaistaan osoitteessa www.proprius.fi.

2. Tiedot yhtiöstä

Proprius Partners Oy (Y-tunnus:3284496-1)

Proprius Partners Oy:n toimisto sijaitsee osoitteessa Uudenmaankatu 7 B 3, 00120 Helsinki.

Proprius Partners Oy:llä on toimilupa harjoittaa vaihtoehtorahaston hoitajista annetun lain 2 luvun 3 §:n mukaista vaihtoehtorahastojen salkunhoitoa sekä riskienhallinnan harjoittamista sijoitustenhoitotoimintona sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 3 luvun 2 §:n mukaiseen muuhun palveluun, joka on sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:n 4 kohdassa tarkoitettu omaisuudenhoitopalvelu.

Proprius Partners Oy:n toimintaa valvoo Finanssivalvonta, Snellmaninkatu 6, PL 103 00101.Helsinki, puhelin 09 831 51 (vaihe).

3. Yhtiön tarjoamat sijoituspalvelut ja rahastot

Seuraavassa esitetään sijoituspalvelulain edellyttämät tiedot Proprius Partners Oy:n (jäljempänä Proprius Partners) sijoituspalveluista, asiointitavoista sekä kuluista ja palkkioista.

Vaihtoehtorahastojen hoitaja Proprius Partners Oy tarjoaa toimilupansa mukaisesti sijoituspalveluna asiakkailleen täyden valtakirjan

omaisuudenhoitopalveluja. Omaisuudenhoidolla tarkoitetaan rahoitusvälineiden hoitamista asiakkaan kanssa tehdyn sopimuksen nojalla siten, että päätösvalta sijoittamisesta on annettu kokonaan toimeksiannon saajalle.

Proprius Partners Oy ei tarjoa sijoitusneuvontaa.

Proprius Partnersin rahastot: Proprius Partners Oy hoitaa seuraavia erikoissijoitusrahastoja:

- Erikoissijoitusrahasto Proprius Partners DACH Value
- Erikoissijoitusrahasto Proprius Partners Micro Finland
- Erikoissijoitusrahasto Proprius Partners Micro Scandinavia
- Erikoissijoitusrahasto Proprius Partners Arvo Suomi
- Erikoissijoitusrahasto Proprius Partners Uusi Eurooppa

3.1. Kannustimet

Tarjotessaan omaisuudenhoitopalvelua sijoituspalvelun tarjoaja ei saa vastaanottaa ja pitää itsellään välityspalkkioita, provisioita tai muita rahallisia tai ei-rahallisia etuja, jotka kolmas osapuoli tai kolmannen osapuolen lukuun toimiva henkilö maksaa tai tarjoaa ja jotka liittyvät kyseisen palvelun tarjoamiseen asiakkaalle.

Proprius Partners ei vastaanota tai maksa täyden valtakirjan omaisuudenhoitoon liittyviä välityspalkkioita, provisioita tai muita rahallisia etuja kolmansilta osapuolilta tai kolmansille osapuolille.

Proprius Partners on määritellyt, että sen henkilökunta voi vastaanottaa seuraavia vähäisiä ei-rahallisia etuja, jotka vastaavat lainsäädännön ja hyvän tavan vaatimuksia sallittavista eduista ja ovat henkilöiden työtehtävien hoidon kannalta hyödyllisiä sekä vastaanotetun edun rahallinen arvo jää alle tietyn euromääräisen rajan:

- rahoitusvälineitä tai sijoituspalvelua koskevat tiedot tai asiakirjat, jotka ovat yleisluonteisia tai jotka on räätälöity vastaamaan yksittäisen asiakkaan olosuhteita,
- kirjallinen aineisto, jonka todellinen tai potentiaalinen yrityssektorin liikkeeseenlaskija maksullisesti tilaa kolmannelta osapuolelta edistääkseen tulevaa uutta liikkeeseenlaskua tai jonka jatkuvan tuottamisen liikkeeseenlaskija on antanut sopimusperusteisesti ja maksullisesti tällaisen tehtäväksi edellyttäen, että tämä suhde ilmoitetaan aineistossa selkeästi ja että aineisto annetaan samanaikaisesti sekä yleisön että kaikkien sellaisten sijoituspalveluyritysten saataville, jotka sen haluavat,
- osallistuminen konferensseihin, seminaareihin ja muihin koulutustilaisuuksiin, jotka koskevat tietyn rahoitusvälineen tai sijoituspalvelun etuja ja erityispiirteitä ja
- vieraanvaraisuutta, jonka arvo on kohtuullisen pieni, kuten ruoan ja juoman tarjoamista liiketapaamisen tai edellisessä kohdassa tarkoitettun konferenssin, seminaarin tai muun koulutustilaisuuden aikana.

3.2. Asiointitavat ja kielet

Asiakas voi asioida Proprius Partners Oy:n kanssa kirjeitse, puhelimitse, sähköpostilla, Microsoft Teams-etäviestimellä, asiakasportaalien kautta ja tapaamalla heidän edustajiaan henkilökohtaisesti. Asiakaspalvelua tarjotaan suomen kielellä.

Proprius Partners Oy:llä on oikeus lähettää sijoituspalveluun liittyvää kirjallista tietoa asiakkaalle kirjeitse, telefaksilla, kyseessä olevassa palvelussa vakiintuneesti käytetyllä tavalla tai muulla asiakkaan kanssa erikseen sovitulla tavalla.

Sähköpostin, jos sellaisesta on sovittu asiakkaan kanssa käytettäväksi, käyttämiseen viestintävälineenä liittyy erityisiä riskejä muun muassa sen vuoksi, että viesti ei mahdollisesti saavu perille, viesti saattaa joutua ulkopuolisen tietoon tai ulkopuolinen saattaa muunnella viestin sisältöä. Proprius Partners Oy:llä on oikeus luottaa sähköpostin välityksin saamansa palvelua koskevan viestin aitouteen ja oikeellisuuteen.

3.3. Tiedot palveluihin liittyvistä palkkioista

Täyden valtakirjan omaisuudenhoitopalvelun palkkiot ilmenevät sopimusehdoista. Proprius Partners antaa asiakkaalle ennen omaisuudenhoitopalvelun tarjoamista tiedot palveluun liittyvistä kuluista ja palkkioista mukaan luettuna rahoitusvälineen yhteydessä syntyvät kulut ja veloitukset siten että asiakas saa käsityksen kokonaiskuluista ja kokonaiskulujen vaikutuksesta tuottoon ja voi siten tehdä sijoituspäätöksensä tähän tietoon perustuen.

Kaupankäyntiin käytettävien sijoituspalvelun tarjoajien veloittamat kaupankäyntikulut, leimaverot, transaktioverot sekä muut mahdolliset maksut ja säilytysyhteisön kulut veloitetaan heidän omien sopimusehtojensa mukaisesti, eivätkä ne sisälly omaisuudenhoitopalkkioon.

Proprius Partners antaa tiedot omaisuudenhoitopalveluun liittyvistä kuluista ja veloituksista sääntelymukaisesti. Tiedot kaikista omaisuudenhoitoon liittyvistä kuluista ja palkkioista mukaan luettuna rahoitusvälineen yhteydessä syntyvät kulut ja veloitukset mukaan luettuna sijoituspalvelun tarjoajien perimät kaupankäyntikulut, säilytysyhteisön perimät säilytyspalkkiot sekä Proprius Partners Oy: n omaisuudenhoitopalkkio ilmoitetaan asiakkaalle sovitun mukaisesti toimitettavalla omaisuudenhoitoraportilla. Lisäksi kuluja ja veloituksia koskevat tiedot annetaan ennen palvelun tarjoamista sekä vuosittain julkikäteen.

Proprius Partnersin hallinnoimien erikoissijoitusrahastojen palkkiot ilmenevät rahastojen hinnastosta, rahastesitteestä ja avaintietoasiakirjoista.

3.4. Tiedot asiakasvarojen säilyttämisestä

Proprius Partners tarjoaa yksilöllistä, täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa. Palveluihin ei kuulu oma säilytyspalvelu eivätkä pankki- ja tilinhoitopalvelut.

Rahavarat

Asiakkaan rahavarat säilytetään asiakkaan nimiin avatulla hoitotilillä Proprius Partnersin valitsemassa kotimaisessa luottolaitoksessa.

Kotimaiset rahasto-osuudet

Omaisuudenhoiton piirissä olevia kotimaisia sijoitusrahasto-osuuksia ja erikoissijoitusrahasto-osuuksia säilytetään asiakkaan omalla nimellä rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahastojen hoitajan ylläpitämässä rahasto-osuusrekisterissä.

Arvo-osuudet

Omaisuudenhoiton piirissä olevat asiakkaan kotimaiset arvo-osuusmuotoiset rahoitusvälineet säilytetään asiakkaan nimiin avattavalla arvo-osuustilillä Suomessa arvopaperisäilytyspalveluita tarjoavan tilinhoitajayhteisön ylläpitämässä arvo-osuusrekisterissä.

Ulkomaiset rahoitusvälineet

Asiakkaan ulkomaiset rahoitusvälineet säilytetään asiakkaan nimiin avatussa ulkomaisessa säilytyksessä. Tilinhoitajayhteisö säilyttää ulkomaisia rahoitusvälineitä valitsemansa ulkomaisen säilytysyhteisön (alisäilyttäjä) yhteistilillä. Yleisen kansainvälisen käytännön mukaisesti ulkomaisia rahoitusvälineitä ei välttämättä voida rekisteröidä asiakkaiden nimiin, vaan ne voidaan rekisteröidä edellä mainitun tilinhoitajayhteisön tai sen alisäilyttäjän nimiin. Edellä mainittu tilinhoitajayhteisö pitää omassa kirjanpidossaan erillään Proprius Partners Oy:n kaikkien asiakkaiden lukuun säilyttämät varat. Asiakkaiden rahoitusvälineiden erittely asiakaskohtaisesti tapahtuu tilinhoitajayhteisön arvopaperitilillä ja säilytyskirjanpidossa. Arvo-osuustilillä, arvopaperitilillä ja arvopaperisäilytystä koskeva sopimussuhde syntyy aina asiakkaan ja tilinhoitajayhteisön välille.

Ulkomaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen liittyviä riskejä

Omistettaessa ulkomaisia arvopapereita, asiakkaan on syytä huomioida, että niiden omistamiseen ja kaupankäyntiin saattaa liittyä kotimaisista

ja arvopapereista poikkeavia, poliittisia, taloudellisia, lainsäädännöllisiä, verotuksellisia sekä muita ennalta arvaamattomia riskejä, jotka jäävät asiakkaan vastattaviksi. Omistettaessa arvopapereita Euroopan talousalueen ulkopuolelta rahoitusvälineisiin tai varoihin liittyvät oikeudet voivat vaihdella sovellettavan lain mukaan, jolloin on huomioitava, että asiakkaan oikeudet arvopaperiin voivat olla erilaiset. Lisäksi asiakkaan varojen erottelu voi vaikeutua tai tulla mahdottomaksi kaupan selvityksessä tai yhtiötapahtumien jako-osuuksien määrittelyssä tapahtuneiden virheiden vuoksi. Myös alisäilyttäjän maksukyvyttömyydestä aiheutuvat vahingot saattavat jäädä kokonaan asiakkaan vahingoksi.

Rahoitusvälineisiin kohdistuvat vakuus-, pantti- ja kuittausoikeudet

Omaisuudenhoiton piirissä oleviin rahoitusvälineisiin ja rahavaroihin kohdistuvat vakuus-, pantti- ja kuittausoikeudet on määritelty omaisuudenhoitosopimuksessa. Ulkomaisten rahoitusvälineiden tai rahavarojen säilyttäjällä voi olla kyseisiin rahoitusvälineisiin tai rahavaroihin kohdistuva vakuus-, panttaus- tai kuittausoikeus.

Proprius Partners ei vastaa Säilytysyhteisön toimesta tai laiminlyönnistä asiakkaalle aiheutuvasta vahingosta.

Proprius Partnersin omien erikoissijoitusrahastojen rahasto-osuudet säilytetään Proprius Partnersin ylläpitämässä rahasto-osuusrekisterissä. Proprius Partnersin hallinnoimien erikoissijoitusrahastojen säilytysyhteisönä toimii Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) Helsingin sivukonttori. Rahastoissa oleva varallisuus pidetään erillään yhtiön varallisuudesta eikä rahastojen varallisuutta voida käyttää yhtiön vastuiden kattamiseen.

3.5. Sijoittajien korvausrahastosuoja ja talletus-suojarahastosuoja

Omaisuudenhoitopalvelua varten asiakkaan nimiin avatulla talletustilillä olevat rahavarat suomalaisessa talletuspankissa ovat Talletussuojarahaston korvaussuojan piirissä. Suoja on henkilökohtainen, ei tilikohtainen. Tilien lukumäärästä riippumatta tallettajan talletukset yhdessä pankissa korvataan 100 000 euroon asti. Talletussuoja kattaa myös saamiselle tiliehtojen mukaan maksettavan koron siihen päivään saakka, jolloin Rahoitusvakuusvirasto tekee talletussuojarahaston korvausvelvollisuutta koskevan päätöksen. Korko sisältyy kuitenkin maksettavaan enimmäismäärään, joten korvattava enimmäismäärä on korosta riippumatta enintään 100 000 euroa. Jos talletuspankki ei ole suorittanut eräntyneitä ja riidattomia korvauskelpoisia talletuksia, tallettaja voi ilmoittaa asiasta Rahoitusvakuusvirastolle. Jos Rahoitusvakuusviranomaisen arvioi maksuvaikeuksien olevan pysyviä tai tuomioistuin tai muu viranomainen on päätöksellä todennut talletuspankin maksukyvyttömäksi, Rahoitusvakuusviraston on yhteistyössä Finanssivalvonnan ja Suomen Pankin kanssa tehtävä viiden työpäivän kuluessa päätös mahdollisesta korvausvelvollisuudesta pankin asiakkaita kohtaan.

Proprius Partners Oy on Sijoittajien korvausrahaston jäsen. Tämän suojan piiriin kuuluvat erikseen kukin Proprius Partners Oy:n ei-ammattimaisena asiakkaana oleva asiakas, jonka omaisuudenhoitopalvelun piiriin kuuluvia rahoitusvälineitä on säilytyksessä Proprius Partners Oy:n valitsemassa säilytysyhteisössä, talletuspankin tai sijoituspalveluntarjoajan maksukyvyttömyystilanteessa. Kullekin ei-ammattimaiselle asiakkaalle maksettavan korvauksen määrä on 9/10 sijoittajan säilytyksessä olevien varojen määrästä, kuitenkin enintään 20 000 euroa, yhtä palveluntarjoajaa kohti. Korvaus maksetaan suoraan asiakkaalle. Suoja kattaa omaisuudenhoitopalvelun. Rahastotoiminta tai sijoitussidonnaiset vakuutukset eivät kuulu suojan piiriin. Rahasto ei korvaa osakekurssien laskusta tai vääristä sijoituspäätöksistä johtuvia tappioita. Vain ei-ammattimaiset asiakkaat kuuluvat tämän suojan piiriin. Proprius Partners Oy ei säilytä asiakkaiden rahavaroja eikä rahoitusvälineitä.

3.6. Eturistiriitatilanteiden hallinta

Proprius Partners Oy:n hallitus on hyväksynyt yhtiölle eturistiriitojen tunnistamista, hallintaa ja ehkäisemistä koskevat toimintaperiaatteet, joiden ajantasaisuutta arvioidaan säännöllisesti, mahdollisten eturistiriitatilanteiden tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi. Eturistiriidalla tarkoitetaan poikkeuksellista sijoituspalvelun tai oheispalvelun tarjoamiseen liittyvää tilannetta esim. asiakkaan ja Proprius Partners Oy:n välillä, johon voi liittyä asiakkaan etuihin kohdistuva merkittävä riski. Eturistiriita voi syntyä myös asiakkaan ja Proprius Partners Oy:n henkilökuntaan kuuluvan välille tai kahden asiakkaan välille.

Proprius Partners Oy voi tarjota asiakkailleen omaisuudenhoitopalveluita. Omaisuudenhoitopalveluita tarjotessa on mahdollista, että eturistiriitatilanteita saattaa syntyä. Proprius Partners Oy pyrkii tunnistamaan ja ehkäisemään aktiivisesti mahdolliset eturistiriitatilanteet mm. erilaisten organisatoristen ja hallinnollisten toimenpiteiden avulla. Toimenpiteet vaihtelevat sen mukaan mistä liiketoimesta tai palvelusta on kyse. Toimenpiteiden tavoitteena on varmistaa, että Proprius Partners Oy:n johto ja henkilöstö hoitavat tehtävänsä rehellisesti ja lojaalisti ja toteuttavat liiketoimia niin riippumattomasti kuin Proprius Partners Oy:n koko ja toiminta sekä asiakkaan etuihin kohdistuvan vahinkoriskin merkittävyys edellyttävät asiakkaiden etujen suojelemiseksi.

Proprius Partners Oy:ssä käytettyjä keinoja eturistiriitojen hallitsemiseen ja estämiseen ovat mm. henkilöiden tai toimintojen välisten tietojen vaihdon estäminen tai valvominen esim. erillisten tietojärjestelmien ja käyttövaltuuksien avulla, henkilökunnan koulutuksella ja ohjeistuksella, henkilökunnan ja johdon kaupankäyntisääntöjen ja henkilökunnan ja johdon sivutoimia koskevien periaatteiden avulla, henkilöstöä koskevien palkitsemisperiaatteiden sekä omaisuudenhoitoa koskevien toimintaperiaatteiden avulla. Proprius Partners Oy kiinnittää erityistä huomiota eturistiriitojen tunnistamiseen ja ehkäisemiseen.

Jos eturistiriitatilannetta ei edellä mainituista toimenpiteistä huolimatta voida välttää, asiakkaalle kerrotaan määrämuotoisella ja pysyvällä tavalla riittävän yksityiskohtaisesti eturistiriitatilanteen luonteesta, sen syistä, ja asiakkaan etuihin kohdistuvien riskien lieventämiseksi toteutetuista toimenpiteistä, ennen liiketoimen suorittamista. Asiakas harkitsee itsenäisesti, haluaako hän kerrotusta eturistiriitatilanteesta huolimatta, että liiketoimi suoritetaan. Proprius Partners Oy voi myös kieltäytyä palvelun tarjoamisesta eturistiriitatilanteesta. Proprius Partners Oy:n hallitus tarkistaa toimintaperiaatteiden sisällön ja ajantasaisuuden säännöllisesti.

Edellä mainittujen periaatteiden ja menettelytapojen noudattamista valvotaan Proprius Partners Oy:ssä. Havaitut eturistiriidat kirjataan sisäisen ohjeistuksen mukaisesti ja raportoidaan hallitukselle. Proprius Partners Oy antaa asiakkaalle pyynnöstä lisätietoja Proprius Partners Oy:ssä noudatettavista eturistiriitaperiaatteistaan ja menettelytavoistaan.

3.7. Toimintaperiaatteet vaihtoehtorahastojen salkunhoidossa ja omaisuudenhoidossa

Proprius Partners on määritellyt toimintaperiaatteet, joita yhtiö noudattaa erikoissijoitusrahastomuotoisten vaihtoehtorahastojen salkunhoidossa ja ammattimaisille ja ei-ammattimaisille asiakkaille omaisuudenhoitopalveluita tarjotessaan, päästäkseen vaihtoehtorahastojen ja omaisuudenhoitoasiakkaiden kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen ja toimien asiakkaidensa parhaiden etujen mukaisesti. Proprius Partners ei toteuta toimeksiantoja itse.

3.7.1. Erikoissijoitusrahastomuotoisten vaihtoehtorahastojen lukuun toteutettavien toimeksiantojen antaminen muiden yhteisöjen toteutettavaksi

Erikoissijoitusrahastomuotoisten vaihtoehtorahastojen kannalta parhaimman mahdollisen tuloksen saavuttamiseksi Proprius Partners ottaa huomioon seuraavat seikat toimeksiantoja sijoituspalveluntarjoajille antaessaan: rahoitusvälineen hinta, toimeksiannon toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset, toimeksiannon toteutumisen nopeus ja toimeksiannon toteutumisen ja selvityksen todennäköisyys, toimeksiannon koko ja luonne sekä muut toimeksiannon kannalta olennaiset seikat.

Proprius Partners määrittelee edellä mainittujen tekijöiden tärkeysjärjestyksen seuraavien tekijöiden perusteella: a) vaihtoehtorahaston tavoitteet, sijoituspolitiikka ja vaihtoehtorahastojen erityiset riskit sellaisina, kun ne on määritelty säännöissä tai rahastoiesitteessä, b) toimeksiannon ominaispiirteet c) toimeksiannon kohteena olevien rahoitusvälineiden ja muiden varojen ominaispiirteet sekä d) niiden toteutuspaikkojen ominaispiirteet, joihin toimeksianto voidaan ohjata.

3.7.2. Omaisuudenhoito

Antaessaan omaisuudenhoitoasiakkaiden toimeksiantoja sijoituspalveluntarjoajille toteutettavaksi. Proprius Partners ottaa huomioon seuraavat seikat toimeksiantoja sijoituspalveluntarjoajille antaessaan: rahoitusvälineen hinta, toimeksiannon toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset, toimeksiannon toteutumisen nopeus ja toimeksiannon toteutumisen ja selvityksen todennäköisyys, toimeksiannon koko ja luonne sekä muut toimeksiannon kannalta olennaiset seikat.

Proprius Partners määrittelee edellä mainittujen kriteerien tärkeysjärjestyksen seuraavien kriteerien perusteella: a) asiakkaan ominaispiirteet asiakasluokittelu mukaan lukien, b) asiakkaan toimeksiannon ominaispiirteet, ja liittykö toimeksiantoon arvopapereilla toteutettava rahoitustoimi, c) toimeksiannon kohteena olevien rahoitusvälineiden ominaispiirteet sekä d) niiden kaupankäyntipaikkojen ominaispiirteet, joihin toimeksianto voidaan ohjata.

Proprius Partners painottaa sekä ei-ammattimaisen että ammattimaisen asiakkaan toimeksiantoa hoitaessaan asiakkaan kannalta mahdollisimman hyvää kokonaisvastiketta, joka muodostuu rahoitusvälineen hinnasta ja toimeksiannon toteuttamiseen liittyvistä kaikista kustannuksista. Jos toimeksianto on mahdollista toteuttaa kauppapaikan ulkopuolella, annetaan tästä asiakkaalle tieto, ja hankitaan asiakkaalta suostumus tähän etukäteen, joko liiketoimikohtaisesti tai yleisellä suostumuksella. Kauppapaikan ulkopuolella toteutettaviin toimeksiantoihin voi liittyä kaupassa vastapuolena olevaan toimijaan liittyvä vastapuoliriski. Proprius Partners antaa lisätietoja tämän toteutustavan seurauksista.

Mikäli asiakas antaa erityisiä ohjeita toimeksiannon hoitamisesta, Proprius Partnersin on noudatettava niitä, vaikka se edellyttää poikkeamista tässä mainituista periaatteista ja saattaa estää saavuttamasta asiakkaan kannalta parasta mahdollista kokonaisvastiketta. Proprius Partnersin tulee kuitenkin informoida asiakasta asiakkaan antaman ohjeistuksen riskeistä ja siitä, mikäli asiakkaan ohjeistama tapa toteuttaa toimeksianto ei välttämättä tuota asiakkaan kannalta optimaalista lopputulosta.

Proprius Partners pyytää asiakkailtaan etukäteen suostumuksen tässä mainituille omaisuudenhoidossa noudatettaville periaatteille.

3.7.3. Vaihtoehtorahastojen ja omaisuudenhoidon osalta noudatettavat periaatteet

Proprius Partners varmistaa, että toimeksiantoja toteuttavat sijoituspalveluntarjoajat ovat laatineet ja käyttävät sääntelyn

määrämiä toimeksiantojen toteuttamisperiaatteita. Valittaessa palveluntarjoajaa Proprius Partners ottaa huomioon lisäksi laadullisia tekijöitä, kuten sijoituspalveluntarjoajan toteutuksen laadun, hyvämaineisuuden ja vakavaraisuuden. Mikäli Proprius Partners pyytää omaisuudenhoitoasiakasta valitsemaan toteutuspaikan, asiakkaille annetaan tasapuolista, selkeää ja harhaanjohtamatonta tietoa, jotta asiakas ei valitse tiettyä toteutuspaikkaa jonkin toisen sijasta pelkästään toteuttajan soveltaman hintapolitiikan perusteella.

Palkkiorakenne tai palkkioiden veloituskäytäntö ei saa aiheuttaa syrjintää toteuttamispaikkojen suhteen. Mikäli toimeksiantoja välitetään toteutettavaksi koskien OTC-tuotteita ja räätelöityjä tuotteita Proprius Partnersin on tarkistettava, että asiakkaalle ehdotettu hinta on käypä hinta, keräämällä kyseisen tuotteen hinnan arvioinnissa käytettyjä kaupankäyntitietoja ja mikäli mahdollista, vertailemalla hintaa samanlaisiin tai vertailukelpoisiin tuotteisiin. Mikäli tietyllä tuotteella käydään kauppaa vain yhdellä markkinapaikalla tai OTC-kaupankäynnissä hintaa antaa vain yksi osapuoli markkinoilla, hinta tulee suoraan tältä markkinapaikalta tai OTC-vastapuolelta.

Proprius Partnersin on tarvittavin osin vertailtava toimeksiannon mahdollisia toteuttamispaikkoja, jotta saavutetaan asiakkaan kannalta paras tulos, arvioinnissa on otettava myös huomioon Proprius Partnersin omat provisiot ja kulut. Sijoitus Partners voi käyttää toimeksiantojen toteuttamisessa vain yhtä sijoituspalvelujen tarjoajaa, mikäli Proprius Partners pystyy osoittamaan, että Proprius Partners pääsee vaihtoehtorahastojen ja omaisuudenhoitoasiakkaiden kannalta parhaaseen mahdolliseen tulokseen jatkuvasti ja jos voidaan kohtuudella odottaa, että valitun palveluntarjoajan kautta päästään vaihtoehtorahastojen ja asiakkaiden kannalta vähintään yhtä hyviin tuloksiin kuin voitaisiin odottaa päästävän, mikäli toteutuksesta vastaisi jokin toinen palveluntarjoaja. Proprius Partners käyttää omaisuudenhoitoasiakkaiden osalta toimeksiantojen toteuttamispaikkana Nordea Pankki Suomi Oyj:tä ja vaihtoehtorahastojen osalta pääosin Nordea Pankki Suomi Oyj:tä, ABG Sundal Collieria ja Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ), Helsingin sivukonttoria.

Proprius Partners ei vastaanota toimeksiantojen ohjaamisesta tiettyyn toteuttamispaikkaan sellaista palkkiota, alennusta tai ei-rahallista etua, joka on ristiriidassa sääntelyssä määritettyjä eturistiriitoja tai kannustimia koskevien vaatimusten kanssa.

Proprius Partners voi yhdistää vaihtoehtorahaston tai omaisuudenhoitoasiakkaan toimeksiannon toisen vaihtoehtorahaston tai toisen omaisuudenhoitoasiakkaan toimeksiannon kanssa, jos on epätodennäköistä, että yhdistämisestä kokonaisuutena olisi haittaa asiakkaalle tai vaihtoehtorahastolle. Yhdistäminen voi kuitenkin joissain tapauksissa olla yksittäisen toimeksiannon osalta asiakkaan tai vaihtoehtorahaston kannalta epäedullista. Proprius Partners kohdentaa yhdistetyt toimeksiannot kohdentamisperiaatteidensa mukaisesti. Kohdentamista ei saa toteuttaa vaihtoehtorahaston tai asiakkaan kannalta haitallisella tavalla.

Asiakkaalta tulleen kohtuullisen pyynnön perusteella Proprius Partnersin on annettava asiakkailleen tai potentiaalisille asiakkailleen tietoa yhteisöistä, joihin toimeksiantoja välitetään tai annetaan toteutettavaksi.

Proprius Partners pyytää omaisuudenhoitoasiakkailtaan etukäteen suostumuksen tässä mainituille omaisuudenhoidossa noudatettaville periaatteille. Omaisuudenhoitoasiakkaalta tulleen kohtuullisen pyynnön perusteella Proprius Partners antaa asiakkailleen tai potentiaalisille asiakkailleen tietoa yhteisöistä, joihin toimeksiantoja välitetään tai annetaan toteutettavaksi.

3.7.4. Poikkeukset toimintaperiaatteiden osalta

Omaisuudenhoitoasiakkaan Proprius Partnersille antamat erityiset ohjeet ovat aina ensisijaisia suhteessa yllä mainittuihin toimintaperiaatteisiin. Omaisuudenhoitoasiakkaan antamien erityisten ohjeiden noudattaminen

saattaa estää yhtiötä toteuttamasta toimintaperiaatteiden mukaisia toimenpiteitä.

Proprius Partnersilla on oikeus poiketa tilapäisesti näistä toimintaperiaatteista järjestelmien tai muiden toimintaedellytysten toimintahäiriöiden vuoksi.

3.7.5. Toimintaperiaatteiden arviointi

Proprius Partners seuraa säännöllisesti vähintään vuosittain toimintaperiaatteiden tehokkuutta, sekä valvoo sen antamien toimeksiantojen toteutettavien palveluntarjoajien toteutuksen laatua ja korjaa tarvittaessa mahdolliset puutteet. Lisäksi Proprius Partners arvioi toimintaperiaatteiden mukaiset järjestelyt ja periaatteet vähintään vuosittain sekä aina jos tapahtuu olennaisia muutoksia, jotka vaikuttavat Proprius Partnersin kykyyn päästä asiakkaan kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen sekä tarvittaessa korjattava mahdolliset puutteet. Proprius Partners arvioi aina tarvittaessa onko yhtiön arvion ja harkinnan perusteella tapahtunut olennainen muutos (koskien kuluja, hintaa, nopeutta, toteutusta, toimituksen todennäköisyys, koko, tai muu olennainen seikka), ovatko toimeksiantojen toteuttamisperiaatteisiin sisältyvät toimeksiantojen toteuttamispaikat sellaisia, että niillä voidaan saavuttaa vaihtoehtorahastojen ja omaisuudenhoitoasiakkaan kannalta paras mahdollinen tulos ja tarvittaessa tehtävä muutoksia toteuttamispaikkoihin.

Proprius Partners ilmoittaa periaatteiden olennaisista muutoksista verkkosivuillaan. Muutokset ja päivitykset tulevat voimaan sinä päivänä, jona ne julkaistaan verkkosivuilla.

3.8. Puheluiden, keskusteluiden ja sähköisen viestinnän tallentaminen

Proprius Partners Oy:llä on toimeksiantojen dokumentoimiseksi velvollisuus tallentaa asiakkaan kanssa käytävät puhelut sekä tallentaa sähköinen viestintä (kuten sähköpostit) ja pitää kirjaa muista keskusteluista. Proprius Partnersilla on oikeus käyttää puhelutallenteita toimeksiannon todentamiseen, asiakaspalvelun kehittämiseen, riskienhallintaan sekä todisteina mahdollisten riitaisuuksien ratkaisemisessa. Tallenteet tulee luovuttaa toimivaltaisille viranomaisille niiden pyynnöstä. Asiakkaalla on oikeus pyytää kopio puhelu- tai muusta tallenteesta.

3.9. Sijoituspalvelun tarjoamisessa noudatettavat asiakasluokitteluun, tiedonanto- ja selonotto-velvollisuuteen liittyvät menettelytavat

3.9.1. Yleistä asiakasluokittelusta

Sijoituspalvelulain mukaan Proprius Partners Oy:n on ilmoitettava asiakkaalle tämän luokittelusta ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi. Omaisuudenhoitopalvelua tarjottaessa asiakas voidaan luokitella vain ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi tai ammattimaiseksi asiakkaaksi. Luokittelu tapahtuu suoraan lain nojalla ja sijoituspalvelulaki sisältää yksityiskohtaiset määräykset luokitteluun vaikuttavista tekijöistä. Asiakkaan luokittelulla on vaikutusta sijoittajansuojan laajuuteen sekä sovellettavaksi tuleviin menettelytapasääntöihin. Ammattimaisella asiakkaalla on velvollisuus ilmoittaa Proprius Partners Oy:lle muutoksista, jotka voivat vaikuttaa asiakkaan luokitteluun.

3.9.2. Asiakasluokan muuttamista koskeva hakemus

Asiakkaalla on oikeus hakea Proprius Partners Oy:n tekemän asiakasluokittelun muuttamista. Luokittelun muuttamista koskeva hakemus on tehtävä kirjallisesti. Luokittelun muuttamisella voi olla

vaikutusta sijoittajansuojaan ja menettelytapasäännösten soveltamiseen. Ammattimaista asiakasta voidaan tämän hakemuksesta kohdella omaisuudenhoitopalvelussa ei-ammattimaisena asiakkaana. Myös ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammattimaisena asiakkaana.

3.9.3. Luokittelun vaikutukset sijoittajan suojaan

Suomen lainsäädännön mukaan ei-ammattimaiset asiakkaat ovat Sijoittajien korvausrahaston suojanpiirissä. Rahasto korvaa sijoittajalle aiheutuneet menetykset silloin, kun rahaston jäsen ei ole suorittanut suojan piiriin kuuluvan sijoittajan selviä ja riidattomia saatavia sopimuksen mukaisesti. Sijoittajien korvausrahasto ei kuitenkaan kata rahastotoimintaa.

Yhdelle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on 9/10 sijoittajan yhdeltä sijoituspalveluyritykseltä olevan saatavan suuruudesta, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Rahasto ei korvaa osakekurssin laskusta tai vääristä sijoituspäätöksistä johtuvia tappioita, joten asiakas vastaa edelleen omien sijoituspäätöstensä seurauksista.

Ei-ammattimaisilla asiakkailla on myös oikeus saada sijoituspalvelulain soveltamista koskevat yksittäiset erimielisyydet ratkaisusuosituksia antavan riippumattoman toimielimen ratkaistavaksi. Tällaisena toimielimenä toimii Sijoituslautakunta.

3.9.4. Luokittelun vaikutus sovellettaviin menettelytapavaatimuksiin

3.9.4.1. Ei-ammattimainen asiakas

Ei-ammattimaiselle asiakkaalle on annettava ennen kirjallisen sopimuksen tekemistä sopimuksen ehdot ja riittävät tiedot Proprius Partners Oy:stä, tarjottavasta palvelusta ja palvelun kohteena olevien rahoitusvälineiden luonteesta sekä niihin liittyvistä riskeistä. Myös tiedoissa tapahtuneista olennaisista muutoksista on ilmoitettava. Tiedot on annettava pysyvällä tavalla siten, että asiakas voi tulostaa tai tallentaa ne. Tiedot voidaan antaa myös palveluntarjoajan verkkosivuilla, mikäli asiakas on antanut tähän suostumuksensa.

3.9.4.2. Soveltuvuuden arvioiminen

Proprius Partners Oy on määrittänyt periaatteet ja menettelytavat siitä kenelle soveltuvuusarviointi tulee tehdä ja joilla varmistetaan, että ymmärretään asiakkaalle valittujen sijoituspalvelujen ja rahoitusvälineiden luonne, ominaisuudet, kulut ja riskit sekä monimuotoisuus, huomioiden arviointimenettely voivatko vastaavat sijoituspalvelut tai rahoitusvälineet olla asiakkaan profiiliin mukaisia.

Tarjotessaan omaisuudenhoitoa ei-ammattimaiselle asiakkaalle Proprius Partners Oy:llä on velvollisuus hankkia ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta mukaan lukien tappionsietokyvystä, asiakkaan tai tämän edustajan kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä, asiakkaan kestävyysmieltymyksistä sekä asiakkaan sijoitustavoitteista mukaan lukien riskinsietokyvystä, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai palveluita

Soveltuvuusarvioinnin tarkoituksena on antaa Proprius Partners Oy:lle mahdollisuus toimia asiakkaan parhaan edun mukaisesti. Tämän vuoksi on tärkeää, että asiakkaan edustaja antaa Proprius Partners Oy:n ajantasaiset ja oikeat tiedot. Proprius Partners Oy:llä on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

Proprius Partners Oy:n tulee edellä hankkimiensa tietojen valossa arvioida vastaako tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita mukaan lukien riskinsietokyky, kykeneekö ja haluaako asiakas kantaa taloudellisesti mahdollisen riskin ja onko asiakkaalla tai tämän edustajalla tarvittava sijoituskokemus ja -tietämys riskien

ymmärtämiseksi omaisuudenhoitopalveluun liittyen. Jos Proprius Partners Oy ei saa riittäviä tietoja se ei saa tarjota asiakkaalle omaisuudenhoitopalvelua tai rahoitusvälinettä.

Proprius Partners Oy antaa ei-ammattimaiselle asiakkaalle omaisuudenhoidosta ennen palvelun tarjoamista soveltuvuuslausunnon, joka sisältää yhteenvedon omaisuudenhoitopalvelusta, mukaan luettuna miten palvelu täyttää asiakkaan tavoitteet ja henkilökohtaiset olosuhteet edellytetyn sijoitusajan kannalta, sekä asiakkaan tietämyksestä ja kokemuksesta ja suhtautumisesta riskeihin ja tappion mahdollisuuteen.

3.9.4.3. Rahoitusvälineiden vaihdon analysointi omaisuudenhoitopalvelussa

Omaisuudenhoitopalvelua tarjotessaan Proprius Partners Oy hankkii riittävät tiedot asiakkaan sijoituksesta ja analysoi rahoitusvälineen vaihtamisen kustannukset ja hyödyt Proprius Partners Oy:n myydessä rahoitusvälineen ja ostaessa toisen rahoitusvälineen tai käyttää sellaisen oikeuden, jolla muutetaan olemassa olevaa rahoitusvälinettä.

3.9.4.4. Sijoituspalvelulain mukaisten tietojen antamistapa

Proprius Partners Oy:n on toimitettava kaikki sijoituspalvelulain mukaan asiakkaalle annettavat tiedot sähköisessä muodossa. Ei-ammattimainen asiakas voi vaatimuksesta saada kyseiset tiedot maksutta paperilla.

3.9.5. Ammattimainen asiakas

Ammattimaiselle asiakkaalle on annettava ennen sijoituspalvelua tai oheispalvelua koskevan kirjallisen sopimuksen tekemistä sopimuksen ehdot ja riittävät tiedot Proprius Partners Oy:stä, tarjottavasta palvelusta ja palvelun kohteena olevien rahoitusvälineiden luonteesta sekä niihin liittyvistä riskeistä.

3.9.6. Soveltuvuuden arvioiminen

Tarjotessaan omaisuudenhoitopalvelua ammattimaiselle asiakkaalle, Proprius Partners Oy:n on hankittava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta, mukaan lukien asiakkaan tappionsietokyvystä, asiakkaan kestävyysmieltymyksistä sekä sijoitustavoitteista, mukaan lukien riskinsietokyvystä, jotta se voi tarjota asiakkaalle omaisuudenhoitopalveluita. Proprius Partners Oy:llä on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin. Proprius Partners Oy antaa ammattimaiselle asiakkaalle soveltuvuuslausunnon, mikäli ammattimainen asiakas pyytää kirjallisesti tai sähköisesti saada soveltuvuuslausunnon. Jos Proprius Partners Oy ei saa riittäviä tietoja, se ei saa tarjota asiakkaalle omaisuudenhoitopalvelua.

3.9.6.1. Rahoitusvälineiden vaihdon analysointi omaisuudenhoitopalvelussa

Ilmoittamalla paperilla tai sähköisesti Proprius Partners Oy:lle ammattimainen asiakas voi edellyttää, että Proprius Partners hankkii omaisuudenhoitopalvelua tarjotessaan riittävät tiedot asiakkaan sijoituksesta ja analysoi rahoitusvälineen vaihtamisen kustannukset ja hyödyt Proprius Partners Oy:n myydessä rahoitusvälineen ja ostaessa toisen rahoitusvälineen tai käyttää sellaisen oikeuden, jolla muutetaan olemassa olevaa rahoitusvälinettä.

3.9.6.2. Sijoituspalvelulain mukaisten tietojen antamistapa

Proprius Partners Oy:n on toimitettava kaikki sijoituspalvelulain mukaan asiakkaalle annettavat tiedot sähköisessä muodossa. Ammattimaisella asiakkaalla ei ole oikeutta saada kyseisiä tietoja paperilla.

3.9.7. Soveltuvuuden arvioiminen ryhmän, oikeushenkilön, alaikäisen osalta

Asiakkaan ollessa vähintään kahden luonnollisen henkilön ryhmä, soveltuvuusarviointia koskevat tiedot pyydetään kaikilta ryhmään kuuluvilta henkilöiltä. Arvioinnissa otetaan huomioon taloudellisen tilanteen osalta heikoimman taloudellisen tilanteen omaavan henkilön tila, sijoitustavoitteiden, risksietokyvyn ja tappionsietokyvyn osalta maltillisimmat sijoitustavoitteet omaavan henkilön sijoitustavoitteet sekä kokemukseltaan ja tietämykseltään kokemattomimman henkilön sijoituskokemus ja -tietämys. Asiakasprofiiliin tulee kuvastaa ryhmään kuuluvien eri henkilöiden kykyä tehdä sijoituspäätöksiä sekä tällaisten päätösten vaikutusta kunkin yksilölliseen taloudelliseen tilanteeseen tai yksilöllisiin sijoitustavoitteisiin. Mikäli ryhmään kuuluvien henkilöiden tilanne ja näkemykset poikkeavat suuresti toisistaan, eivätkä henkilöt sovi siitä kenen tietojen mukaan soveltuvuusarviointi toteutetaan, voi Proprius Partners Oy kieltäytyä tarjoamasta omaisuudenhoitopalvelusta.

Asiakkaan ollessa oikeushenkilö, sijoituskokemus- ja tietämys arvioidaan yhteisön edustajan osalta ja taloudellinen asema ja sijoitustavoitteet asiakkaan itsensä tietojen perusteella.

Asiakkaan ollessa alaikäinen pyydetään tiedot molemmilta edunvalvojilta, jollei toinen edunvalvojista ole valtuuttanut toista edunvalvojaa hoitamaan alaikäisen sijoitusasioita, ja arviointi suoritetaan kuten edellä ryhmän osalta on kuvattu.

3.10. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estäminen

Proprius Partners Oy:n tulee hankkia asiakkaasta tietoja lakisääteisen asiakkaan tunnistamis- tuntemisveloitteensa täyttämiseksi. Mikäli asiakas kieltäytyy ilmoittamasta lakisääteisiä tietoja, tulee Proprius Partners Oy:n kieltäytyä asiakkuuden avaamisesta. Proprius Partners Oy voi käyttää asiakkaan tuntemistietoja ja muita henkilötietoja rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen, paljastamiseen ja selvittämiseen sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen ja sen rikoksen, jolla rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen kohteena oleva omaisuus tai rikoshyöty on saatu, tutkintaan saattamista varten.

4. Rahoitusvälineiden riskit ja ominaisuudet

4.1. Riskistä yleisesti

Sijoitustoimintaan liittyy aina taloudellinen riski. Riski tarkoittaa mahdollisuutta kärsiä sijoitukseen liittyviä tappioita. Historiallinen kehitys ei ole tae tulevasta kehityksestä. Rahoitusvälineen arvo voi nousta tai laskea, ja asiakas voi menettää sijoittamansa varat kokonaan tai osittain. Myös odotettu tuotto voi jäädä saamatta. Asiakas vastaa itse sijoitustensa riskistä ja sijoitustoimintansa tuloksesta. Asiakkaan tulee aina ennen sijoituspäätöksen tekemistä tutustua riittävästi rahoitusvälineitä koskevaan esitteeseen, ehtoihin ja muuhun tuotetta koskevaan aineistoon, sijoitukseen liittyviin riskeihin, verotukseen ja muihin taloudellisiin seuraamuksiin. Asiakkaan on myös aktiivisesti seurattava sijoituksiensa arvon kehittymistä ja itse ryhdyttävä mahdollisiin tarvittaessa nopeisiin toimenpiteisiin riskin minimoimiseksi.

Hajauttamalla sijoituksia eri rahoitusvälineisiin, eri markkinoille ja eri omaisuusluokkiin voi pienentää sijoittamiseen liittyvää riskiä, koska näiden erilaiset arvovaihtelut voivat tasoittaa toisiaan markkinatilanteen muuttuessa. Vaikka Proprius Partners olisikin arvioinut sijoituspalvelun tai rahoitusvälineen asianmukaisuuden asiakkaalle, asiakas vastaa yksin sijoituspäätöksensä, toimintansa ja rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojensa taloudellisista seurauksista veroseuraamuksineen eikä ole oikeutettu saamaan näistä aiheutuvista vahingoista tai tappioista korvausta Proprius Partnersilta. Seuraavien riskien kuvaus ei ole tyhjentävä eikä se välttämättä sisällä kaikki mahdollisia riskejä.

4.1.1. Riskikäsitteitä

Sijoituspäätöksen yhteydessä sekä myös omistusasajan kuluessa tehtävään riskiarviointiin liittyy joukko erilaisia riskikäsitteitä ja muita tekijöitä, jotka tulee ottaa huomioon ja joiden merkitystä tulee arvioida sijoitustoiminnassa. Alla on muutaman tavallisimman riskikäsitteen lyhyt kuvaus:

Force Majeure -riski: Force Majeure -riskillä tarkoitetaan yhtiön toimintaan vaikuttavaa ennalta arvaamattomia ja ylivoimaista tapahtumista aiheutuvia riskejä. Tällaisia riskejä voivat olla esim. sota, luonnon katastrofit, kapinat ja työtaistelutoimenpiteet. Force Majeure -riskien realisoituminen voi vaikuttaa sijoituskohteiden arvoon ja siten rahastojen tai asiakassalkkujen arvoon. Sijoitustoimintaan voi liittyä myös riskejä, joita ei ole pystytty tunnistamaan.

Maantieteellinen riski: Maantieteellisellä riskillä tarkoitetaan tietyille maantieteelliselle alueelle sijoittuviin sijoituksiin liittyvää riskiä, jolloin sijoituskohteena olevan yhtiön sijaintivaltion taloudellisilla olosuhteilla voi olla merkittävää ja ennakoimatonta vaikutusta sijoitusten tuottoon ja arvonehkitykseen, minkä vuoksi riski tuottojen vaihtelusta tai sijoituksen kokonaan menettämisestä on selvästi suurempi kuin hajautetummassa rahastossa.

Markkinariski: Markkinariskillä tarkoitetaan sijoituksiin kohdistuvaa tappioriskiä, joka johtuu sijoituskohteiden markkina-arvon vaihtelusta, joka aiheutuu markkinamuuttujien, kuten korkojen, valuuttakurssien, osakkeiden ja hyödykkeiden hintojen tai liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuuden muutoksista. Proprius Partnersin rahastot sekä asiakassalkut tekevät huomattavia yhtiökohtaisia allokaatiokohdistuksia, minkä vuoksi markkinariski on suurempi kuin hajautetummassa salkussa.

Operatiivinen riski: Operatiivisella riskillä tarkoitetaan Proprius Partnersin sijoituspalveluihin sekä rahastoihin kohdistuvaa tappioriskiä, joka johtuu Proprius Partnersin riittämättömistä sisäisistä menettelyistä ja henkilöihin ja järjestelmiin liittyvistä puutteista ja ulkoisista tapahtumista ja johon sisältyy oikeudellinen ja sopimusriski sekä rahaston puolesta käytetyistä kaupankäynti-, selvitys- ja arvonnäätymismenettelyistä johtuva riski.

Valuutariski: Valuutariskillä tarkoitetaan muihin kuin euromääräisiin sijoituksiin liittyvää riskiä. Proprius Partnersin yksilölliset omaisuudenhoitosalkut sekä rahastot voivat sijoittaa muun valuutan kuin euron määräisiin sijoituskohteisiin, joten valuuttakurssien muutokset vaikuttavat muiden kuin perusvaluutan määräisten sijoitusten osalta perusvaluutassa ilmoitettuun rahaston arvoon. Välitön valuutariski on sitä suurempi, mitä enemmän sijoituksia on muissa valuutoissa kuin euroissa. Proprius Partners ei sitoudu suojaamaan valuuttariskiä.

Likviditeettiriski: Likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että arvopaperia ei voida myydä, muuttaa rahaksi tai sulkea vähäisin kustannuksin riittävän lyhyessä ajassa ja että tämä vaarantaa rahaston kyvyn hoitaa osuuksien lunastuksen osuudenomistajan vaatimuksesta.

Vastapuoliriski: Vastapuoliriskillä tarkoitetaan, että arvopaperikaupan vastapuoli tai sijoitusvälineen liikkeeseenlaskija ei toimi sovittujen ehtojen mukaisesti.

Aktiiviriski: Aktiiviriskillä tarkoitetaan sitä, että sijoitusstrategia ei toimi kaikissa markkinaolosuhteissa odotetulla tavalla suhteessa yleiseen markkinakehitykseen. Aktiivinen ja kanta-aottava tyyli arvopaperivalinnassa voi vaikuttaa huomattavasti rahastojen sekä omaisuudenhoitosalkkujen arvoihin ja heiluntaan. Rahastot sekä omaisuudenhoitosalkut pyrkivät keskittämään sijoituksensa pieneen määrään markkinoita sekä tekemään merkittäviä sijoituksia yksittäisiin arvopapereihin ja yhtiöihin, jolloin osakevalintojen onnistuessa tai epäonnistuessa voi vaikutus arvoon olla huomattava. Sijoittaja saattaa kuitenkin saada hyötyä kuluttajansuojajärjestelmästä.

Veroriski: riski siitä, että verotusta koskevat säädökset tai oikeuskäytäntö muuttuvat tai ovat tulokannavaraisia ja että tästä aiheutuu sijoittajalle ennalta arvaamattomia seurauksia.

4.1.2. Listaamattomiin arvopapereihin liittyvät erityispiirteet ja -riskit

Proprius Partners Oy saattaa sijoittaa omaisuudenhoitostrategioiden / rahastojensa kautta listaamattomiin arvopapereihin.

Sijoituskohteesta ja sen liikkeeseenlaskijasta riippuen esimerkiksi sijoituksen tuoton suhde riskiin, sijoituksen kesto, sijoituskohteen jälkimarkkinakelpoisuus, sijoituskohteen liikkeeseenlaskijan tiedonantovelvoite ja sisäpiirisääntely voivat poiketa huomattavasti pörssikaupan ja muun julkisen kaupankäynnin piirissä olevista arvopapereista ja muista sijoituskohteista

Sijoituskohteiden liikkeeseenlaskijat ovat tavallisesti toimintansa alkuvaiheessa olevia yrityksiä. Näiden yritysten liiketoiminnan volyyymi ja oma pääoma ovat monissa tapauksissa pieni. Siksi yritysten toimintaedellytykset ovat hyvin alttiita muutoksille esimerkiksi avainhenkilöstössä, rahoituksessa, myynnissä, kilpailutilanteessa, tuotekehityksessä ja käytettävässä teknologiassa. Näistä seikoista johtuen tällaisten yritysten arvonnäköarvo on vaikeampaa kuin julkisesti noteerattujen tai julkista noteerausta hakevien yritysten arvonnäköarvo.

Sijoitukset julkisesti noteeraamattomien yritysten liikkeeseen laskemisiin arvopapereihin ja muihin sijoituskohteisiin ovat tyyppillisesti pitkäaikaisia. Yrityksen perustajat ja muut keskeiset omistajat yleensä osallistuvat yrityksen toimintaan. Tämän ryhmän ulkopuoliset sijoitukset ovat luonteeltaan pääomasijoituksia.

Muutokset yrityksen toimintaedellytyksissä saattavat oleellisesti heikentää yrityksen tulevaisuudennäkymiä ja johtaa jopa yrityksen konkurssiin. Konkurssissa yrityksen liikkeeseen laskemisiin arvopapereihin tai muihin sijoituskohteisiin sijoituksen tehnyt menettää tavallisesti koko sijoittamansa pääoman

4.1.3 Tietoa kestävyysriskien ja -tekijöiden huomioinnista

Täyden valtakirjan omaisuudenhoitosalkuissa ei oteta huomioon ympäristön kannalta kestäviä taloudellisia toimintoja koskevia EU:n kriteerejä. Omaisuudenhoitosalkut voivat kuitenkin sisältää yksittäisiä rahoituslaitteita tai sijoituksia, joissa saatetaan ottaa huomioon ympäristön kannalta kestäviä taloudellisia toimintoja koskevat EU:n kriteerit.

Proprius Partners pyrkii oman yhtiökohtaisen analyysinsä lisäksi ottamaan huomioon kestävyysriskit ja pääasialliset haitalliset vaikutukset kestävyystekijöihin kaikkien hoitamiensa SFDR-tiedonantoasetuksen artikla 8-luokiteltujen erikoissijoitusrahastojensa osalta käyttämällä sijoituskohteiden kestävyysriskien ja kestävyystekijöiden arvioinnissa ulkopuolisten tahojen ylläpitämiä kestävyysarviointoja.

Yhtiö mittaa hallinnoimiensa artikla 8 mukaisten rahoitusvälineiden ympäristöön sekä yhteiskuntaan liittyvien ominaisuuksien yhdistelmien edistämistä Upright Oy:n analyysipalvelun sekä työkalun avulla. Uprightin työkalua käyttämällä pyritään mittaamaan rahaston sekä rahaston sijoitusten ns. nettoimpaktia. Tämä analyysipalvelu perustuu palveluntarjoajan omaan analyysikehikkoon ja valitsemiin vaikutusalueisiin.

Lyhyesti kuvailtuna Upright Oy:n nettoimpaktimalli mittaa rahastojen sekä rahastojen omistusten yhteiskunnallista vaikutusta neljässä kategoriassa: Yhteiskunta, Tieto, Terveys sekä Ympäristö. Näistä lasketaan rahastoille sekä yhtiölle yksittäinen koostettu nettoimpaktiluku, joka voi olla negatiivinen tai positiivinen.

Artikla 8 Rahastojen sijoituspäätöksiä tehdessä sijoituspäätösten kestävyysvaikutukset tarkastetaan käyttämällä Upright Oy:n palvelua, jonka kautta tarkastetaan sijoituspäätösten vaikutus rahaston nettoimpaktilukuun, EU taksonomian mukaisiin tekijöihin sekä pääasiallisiin haitallisiin kestävyysvaikutuksiin. Rahastot käyttävät sijoituspäätöksissään raja-arvoja ainoastaan Uprightin tarjoaman palveluntarjoajan omaan analyysikehikkoon ja valitsemiin vaikutusalueisiin.

Jokaisen uuden arvopaperin osalta tarkistetaan kestävyysriskit Upright Oy:n analyysipalvelusta, jonka avulla simuloidaan uuden arvopaperin vaikutukset rahaston kestävyysriskeihin sekä pääasiallisiin haitallisiin vaikutuksiin kestävyystekijöihin. Ennen uuden arvopaperin sisällyttämistä salkkuun niiden arvopaperien osalta, jotka eivät edistä yhteiskunnallisia tai ympäristöllisiä tavoitteita kirjataan ylös kestävyysriskiprofiili ja vaikutukset rahaston kestävyysriskeihin sekä pääasiallisiin haitallisiin vaikutuksiin kestävyystekijöihin. Lisäksi näiden arvopapereiden osalta kirjataan ylös näkemys siitä, miten kyseisen arvopaperin kestävyysriskiprofiili voisi parantua tulevaisuudessa sekä korostuuko pääasiallisista haitallisista vaikutuksista kestävyystekijöihin joku tekijä, joka vaikuttaa rahaston kestävyysprofiiliin. Negatiivisen nettoimpaktin omaavien sijoituskohteiden mukaan ottamisesta salkkuun kirjataan perustelut ja dokumentoidaan.

Pääasialliset haitalliset vaikutukset kestävyystekijöihin huomioidaan aina ennen sijoituspäätöksen tekemistä osana rahastokokonaisuutta. Yhtiö ei ole asettanut raja-arvoja pääasiallisiin haitallisille vaikutuksille kestävyystekijöihin, mutta yhtiö huomioi pääasialliset haitalliset niin, että ne eivät merkittävästi huononisi minkään tekijän osalta, vaan pysyisivät kohtuullisella ja hyväksyttävällä tasolla. Yhtiön salkunhoito pyrkii reagoimaan sen havaitsemiin merkittäviin poikkeamiin. Tarkemmat tiedot yhtiön erikoissijoitusrahastojen seuraamista indikaattoreista löytyy yhtiön rahastoositeen SFDR-liitteestä.

Proprius Partners pyrkii artikla 8 mukaisissa rahastoissaan siihen, että rahastojen nettoimpaktiluku, on positiivinen. Lisäksi Proprius Partners käyttää Uprightin työkaluja myös pääasiallisten haitallisten kestävyysvaikutusten tunnistamiseksi ennen sijoituspäätöksiä, niiden raportoimiseksi sijoituksen jälkeen.

Lähtökohtaisesti pyrimme muodostamaan hoitamamme rahastojen osalta käsityksen siitä, miten nämä kestävyysvaikutukset vaikuttavat sijoituskohteen kannattavuuteen ja tulevaisuudennäkymiin. Pääasiallisten haitallisten kestävyysvaikutusten osalta emme ole määritelleet entuudestaan raja-arvoja, jotka suoraan sulkisivat pois tietyn sijoituskohteen rahastojemme sijoitusuniversumista. Proprius Partnersin rahastojen huomioimat pääasialliset haitalliset kestävyysvaikutukset ovat nähtävissä yhtiön rahastoositeen SFDR-liitteestä.

Proprius Partners käyttää kaikkien hoitamiensa rahastojen osalta myös sijoituskohteiden poissuljentaa. Poissuljetut toimialat ovat seuraavat:

- Tupakka
- Kansainvälisten sopimusten vastaisiin aseisiin liittyvät yhtiöt
- Uhkapeliyhtiöt
- Aikuisviihteen tuottajat.

Proprius Partners Oy huomioi palkitsemisessa yhtiön kestävyysriskien huomioonottamista koskevien periaatteiden noudattamisen.

4.2. Yleiskuvaus rahoitusvälineistä

4.2.1. Osakkeet

Osakeyhtiössä omistajien yritykseen sijoittamat varat muodostavat osakepääoman, joka jakautuu arvotaan yhtä suuriin osiin, osakkeiksi. Osakkeenomistajat ovat yhtiön omistajia, joten heillä on päätösvalta yhtiökokouksessa sekä oikeus mahdolliseen osinkoon ja uusien osakkeiden merkintään osakeannissa. Osakkeiden tuotto muodostuu osingosta ja osakkeen mahdollisesta arvonnoususta. Osakkeiden arvonnousu tai -lasku realisoituu, kun sijoittaja myy osakkeet.

Osakkeisiin liittyä monia muita sijoituskohteita korkeampi riski, mutta toisaalta niiden tuottomahdollisuus on myös korkea. Osakkeen tuottokehitys on pitkällä aikavälillä ja erityisesti listaamattoman osakkeen osalta riippuvainen yhtiön liiketoiminnan tuloksesta. Lyhyellä aikavälillä osakemarkkinoiden yleinen kehitys vaikuttaa yksittäisen osakkeen arvoon, joskin listaamattomien yhtiöitten osakkeen osalta markkinakehityksen vaikutus voi olla vähäinen. Osakkeisiin sijoitettaessa

on mahdollista, että tavoiteltu tuotto jää saavuttamatta ja sijoitetun pääoman voi menettää osittain tai kokonaan.

Mikäli osakeyhtiö ei pysty vastaamaan velvoitteistaan se asetetaan konkurssiin. Osakepääoma eli osakkaiden sijoittama pääoma on se pääoma, jolle viimeisenä jää jako-osuutta yhtiön konkurssissa. Tämä johtaa tyypillisesti siihen, että konkurssiin päätyvän yhtiön osakkeista tulee arvottomia. Riskienhallinnan näkökulmasta osakesijoittamisessa keskeistä on riskin hajauttaminen eri yrityksiin (eri toimialoille ja markkinoille).

Ulkomaisiin osakkeisiin saattaa liittyä suomalaisiin osakkeisiin sijoittamisesta *poikkeavia poliittisia, taloudellisia, juridisia, verotuksellisia ja muita ennalta arvaamattomia riskejä*. Lisäksi euroalueen ulkopuolelle tehtäviin osakesijoituksiin liittyy *valuuttakurssiriski*.

Osakkeisiin rinnastetaan myös merkintä- ja optio-oikeudet, jotka oikeuttavat merkitsemään niitä liikkeeseen laskeneen yhtiön osakkeita. Merkintä- tai optio-oikeuden hinta riippuu liikkeeseenlaskijan osakkeen hintakehityksestä sekä sen lisäksi optio-oikeuden toteutushinnasta, osakkeen volatiliiteetista, korkotasosta ja optio-oikeuden jäljellä olevasta juoksuajasta. Merkintä- ja optio-oikeuksien volatiliiteetti on korkeampi kuin alla olevan osakkeen, johtuen pienemmästä sitoutuneesta pääomasta (ns. vipuvaikutus).

4.2.2. Sijoitusrahastot

Sijoitusrahastoissa asiakkaiden varoja kerätään yhteen ja sijoitetaan useisiin eri sijoituskohteisiin, jotka muodostavat rahaston. Suomessa sijoitusrahastoja hallinnoivat luvanvaraisesti Finanssivalvonnan valvomat rahastoyhtiöt, jotka yhdessä rahaston säilytysyhteisön kanssa vastaavat varojen sijoittamisesta rahaston sääntöjenmukaisesti. Sijoitusrahasto koostuu rahasto-osuuksista. Rahastosäästäjä merkitsee sijoitusrahaston osuuksia, jolloin hänestä tulee rahaston osuudenomistaja. Osuudenomistajat omistavat sijoitusrahaston varat. Rahasto-osuuksien arvo ostohetkellä määrittää, kuinka paljon osuuksia tietyllä euromäärällä saa.

4.2.3. Osakerahastot

Sijoittavat varansa pääasiassa osakkeisiin. Osakerahasto voi kohdistaa sijoituksensa sääntöjen mukaisesti erilaisilla maantieteellisille alueille tai toimialoille

4.2.4. Korkorahastot

Sijoittavat varansa erilaisiin korkoa tuottaviin rahoitusvälineisiin riskin hajauttamiseksi. Rahaston hallinnointi tapahtuu tulevan korko-odotuksen sekä luottoriskin analyysin mukaan. Lyhyen koron rahastot sijoittavat pääosin varansa rahamarkkinavälineisiin, esimerkiksi valtion, pankkien tai yritysten liikkeeseen laskemiin velkainstrumentteihin, joiden jäljellä oleva juoksuaika on lyhyt (alle vuoden). Lyhyen koron rahastoihin kuuluu myös rahamarkkinarahastot ja lyhyet rahamarkkinarahastot. Pitkän koron rahastot sijoittavat varansa pääosin pitkäaikaisiin (yli vuosi), esimerkiksi valtioiden, julkisyhteisöjen tai yritysten liikkeeseen laskemiin joukkovelkakirjoihin.

4.2.5. Vaihtoehtoisten sijoitusten rahastot

Sijoittavat varansa vapaammin kuin perinteiset rahastot. Sijoitukset tehdään usein muihin kohteisiin kuin osakkeisiin tai korkoihin. Sijoituskohteet voivat olla esimerkiksi kiinteistöjä tai hyödykkeitä. Vaihtoehtoisten sijoitusten arvot eivät välttämättä käytäyty samalla tavalla kuin perinteisen osakkeen tai korkosijoituksen ja täten niitä usein käytetään salkun hajauttamiseen. Kaupankäynti vaihtoehtoissa rahastoilla on usein rajoitetumpaa tai rahasto voi olla ns. suljettu rahasto.

4.2.6. ETF-rahastot

ETF-rahastot eli markkinapaikalla noteeratut rahastot ovat rahastoja, joiden osuuksilla voi käydä kauppaa markkinapaikalla samalla tavalla kuin esimerkiksi listatulla osakkeella. ETF-rahaston arvo määräytyy pörssikurssin mukaan, eli kysynnän ja tarjonnan mukaan, ja voi täten irtautua rahaston lasketusta nettoarvosta (NAV, Net Asset Value). Sijoittaja voi aina vaihtoehtoisesti merkitä tai lunastaa rahasto-osuuksia NAV:iin ETF:iä tarjoavassa rahastoyhtiössä sen sijaan, että ostaisi osuuksia jälkimarkkinalta.

ETF-rakenteita on erilaisia ja rakenteet vaihtelevat liikkeeseenlaskijakohtaisesti. ETF-tuotteisiin liittyy *muun muassa markkina-, luotto-, valuutta- ja vastapuoliriskiä*. Tuotteiden riskitaso vaihtelee sijoitusstrategian ja sijoituskohteiden mukaan samaan tapaan kuin sijoitusrahastoilla. Markkinariski liittyy kohde-etuuden hintakehitykseen, pääoma voi laskea tai sen voi teoriassa menettää kokonaan. Valuuttakurssiriski tulee huomioida kohde-etuuden valuutan sekä noteerausvaluutan suhteen. Tiettyihin rakenteisiin (ETN) liittyvä luottoriski koskee liikkeeseenlaskijan takaisinmaksukykyä. Liikkeeseenlaskija pyrkii hallitsemaan tuotteisiin liittyvää vastapuoliriskiä erilaisilla vakuusvaateilla. ETF-tuotteisiin voi liittyä myös asiakasvarojen säilytystä koskeva riski erityisesti silloin, kun ETF sijoittaa varansa kehittyville markkinoille ja arvopaperien säilytys hoidetaan alisiilytysjärjestelyillä kohdemaassa.

Tietoa ETF:iä koskevista riskeistä löytyy jokaisen liikkeeseenlaskijan markkinointiesitteistä. On mahdollista, että ETF:llä ei ole sijoitusaikana jatkuvaa päivittäistä markkinaa, jolloin sijoittaja ei pysty myymään ETF:ää jälkimarkkinoilla (*likviditeettiriski*).

Sisältöriski eli ETF:n sijoituskohteet eivät välttämättä vastaa tarkasti esimerkiksi rahaston nimeä tai kohdemarkkinan koostumusta. Sisältöriski saattaa esiintyä korostetusti kansainvälisessä ETF-sijoittamisessa, jossa rahastoja koskevaa tietoa ei välttämättä ole helposti saatavilla.

Aktiivisen poikkeaman riski eli rahaston tuotto voi poiketa vertailuindeksistä. ETF:in aktiivinen poikkeama on yleensä pieni, mutta riski on sijoittajan kannalta sitäkin oleellisempi, kun tavoitteena on nimenomaan indeksin tuoton saavuttaminen. Negatiivista poikkeamaa aiheuttaa muun muassa hallinnointipalkkioista ja salkun muokkaamiseen liittyvistä kaupankäyntikuluista.

Osassa ETF-tuotteista on *vipuvaikutuksen vuoksi moninkertaiset tuotto- ja tappiomahdollisuudet* verrattuna suoraan sijoituksen kohde-etuuteen. Kaupankäynti ETF-tuotteilla edellyttää, että sijoittaja seuraa avoimen position markkina-arvon kehitystä ja on valmis tarvittaessa sulkemaan position myös tappiolla.

Ns. short ETF:t ovat rakenteita, joiden kurssikehitys seuraa päivätasolla käänteisesti kohdemarkkinaa tai -etuutta.

4.2.7. ETC:t

ETC:t (Exchange Traded Commodity) ovat arvopaperistettuja raaka-aineita, joilla voidaan käydä kauppaa säännellyllä markkinalla (pörssissä tai sitä vastaavassa kaupankäyntijärjestelmässä) samalla tavoin kuin osakkeilla. ETC:n kurssikehitys seuraa esim. kohde-etuutena olevan raaka-aineen tai raaka-ainekorin hintaa. Mikäli ETC on toteutettu raaka-ainejohdannaisilla, asiakkaan saamaan kokonaistuottoon vaikuttavat myös ns. rullausvoitot tai -tappiot. Rullauksella tarkoitetaan sitä toimenpidettä, kun ETC myy erääntyvää raaka-ainefutuuria ja ostaa myöhemmin erääntyvää tilalle.

ETC:n riskejä ovat *muun muassa markkina-, luotto-, valuutta- ja vastapuoliriski*. Markkinariski liittyy kohde-etuuden hintakehitykseen, pääoma voi laskea tai sen voi teoriassa menettää kokonaan, jos ETC:n kohde-etuutena olevan raaka-aineen tai raaka-ainekorin hinta laskee. Sijoitusstrategiasta riippuen hinnanmuutos voi tietyillä ETC:illä olla suurempi kuin kohde-etuuden hinnanmuutos. Luotto-riski koskee liikkeeseenlaskijan takaisinmaksukykyä. Liikkeeseenlaskija pyrkii hallitsemaan tuotteisiin liittyvää vastapuoliriskiä erilaisilla

vakuusvaateilla. Valuuttakurssiriski tulee huomioida kohde-etuuden valuutan sekä noteerausvaluutan suhteen.

Ns. short ETC:t ovat rakenteita, joiden kurssikehitys seuraa päivätasolla käänteisesti kohdemarkkinaa tai -etuutta.

4.2.8. Joukkovelkakirjat

Joukkovelkakirjalainat ovat kassavirtapohjaisia instrumentteja, joiden arvo määritellään niiden kassavirtojen nykyarvojen kautta. Kiinteäkorkoisien joukkovelkakirjalainan kaikki kassavirrat tunnetaan, mutta vaihtuvakorkoisien joukkovelkakirjalainan kassavirrat riippuvat korkotason vaihteluista. Kassavirrat muodostuvat kuponnikoroista ja lainan pääoman takaisinmaksuista. Tällöin joukkovelkakirjalainan arvo määräytyy markkinoilla vallitsevan tuottovaatimuksen eli diskonttokoron mukaisesti.

Joukkovelkakirjalainat ovat valtion, kuntien, pankkien ja muiden rahoitusalan yhtiöiden sekä muiden yritysten ja yhteisöjen liikkeeseen laskemia arvopaperimuotoisia lainoja, joilla yleisöltä lainataan varoja pitkäksi aikaa, yleensä vähintään kahdeksi vuodeksi. Perinteiset joukkovelkakirjalainat sopivat sijoittajalle, joka arvostaa turvallisuutta ja säännöllistä korkotuottoa.

Pääoma maksetaan lainaehtojen mukaan takaisin kokonaisuudessaan. Lainan korko voi olla kiinteä tai vaihtuvaan viitekorkoon sidottu ja se maksetaan vähintään vuosittain, vaihtuvakorkoisissa lainoissa useimmiten puoli- tai neljännesvuosittain. Perinteiset joukkolainat ovat yleensä vakuudettomia. Jos lainalla on huonompi etuoikeus kuin liikkeeseenlaskijan muilla sitoumuksilla, sitä kutsutaan debentuurilainaksi. Suuremman riskin vuoksi debentuurilainalle maksettavakorko on korkeampi kuin saman liikkeeseenlaskijan tavallisella joukkovelkakirjalainalla. Osakesijoituksia matalammasta riskitasosta huolimatta joukkovelkakirjalainoihin sisältyy aina vähintään markkina-, luotto- ja korkoriski.

Muita joukkovelkakirjalainatyyppisiä ovat esimerkiksi optiolainat ja vaihtovelkakirjalainat, joihin sisältyy oikeus merkitä liikkeeseenlaskijan osakkeita tai vaihtaa lainamäärä kokonaan tai osittain liikkeeseenlaskijan osakkeisiin.

4.2.9. Rahamarkkinainstrumentit

Rahamarkkinainstrumentteihin luetaan valtion velkasitoumukset, sijoitustodistukset, yritystodistukset, kuntatodistukset ja ECP:t (Euro Commercial Paper). Lyhyet rahamarkkinasijoitukset ovat pääsääntöisesti ns. nollakorkoisia todistuksia (diskonttopapereita), jonka haltijalle liikkeeseenlaskija maksaa todistukseen merkittynä eräpäivänä nimellisarvon. Sopimusten maturiteetti on tyypillisesti 1–12 kuukautta. Sijoitukseen liittyy olennaisesti liikkeeseenlaskijan luottoriski.

5. Palveluihin liittyvät verot

Proprius Partners Oy:n palveluihin ei kuulu veroneuvonta. Asiakkaan tulee kiinnittää huomiota siihen, että omaisuudenhoitopalvelun kohteina olevien rahoitusvälineiden ostamiseen, omistukseen ja myymiseen liittyy veroseuraamuksia ja huolehtia riittävien verotusta koskevien tietojen hankkimisesta. Yhtiö ei vastaa verolaeissa, oikeuskäytännössä tai verotuskäytännössä tapahtuvista muutoksista. Verokohtelu määräytyy kunkin asiakkaan yksilöllisten olosuhteiden mukaan.

Täyden valtakirja omaisuudenhoito on arvonlisäverollinen palvelu.

6. Etämyynti

6.1 Etämyynnin ennakkotiedot

Proprius Partners voi tarjota tuotteita asiakkailleen etämyynnillä. Kuluttajasuojalain (KSL) mukaan etämyynnillä tarkoitetaan rahoituspalvelun tarjoamista kuluttajalle elinkeinoharjoittajan

järjestämän etätarjontamenetelmän avulla, jolloin sopimuksen tekemiseen ja sitä edeltävään markkinointiin käytetään yksinomaan yhtä tai useampaa etäviestintä.

Etämyyntiä harjoittaessaan Proprius Partners sitoutuu toimittamaan asiakkailleen tiedot elinkeinoharjoittajasta, tarjottavasta rahoituspalvelusta, etäsopimisesta ja kuluttajan oikeussuojakeinoista. KSL:n mukaiset tiedot ovat saatavilla alla mainitulla tavalla:

- tiedot elinkeinoharjoittajasta löytyvät tämän tietopaketin kappaleesta 2. "Tiedot yhtiöstä"
- tiedot tarjottavasta rahoituspalvelusta tai -palvelusta löytyvät internet sivuilta www.proprius.fi sekä kunkin tuotteen sopimusehdoista ja / tai esitteestä
- ennakkotiedot etäsopimuksesta ovat esitetty alapuolella kohdassa "Etäsopimuksen ennakkotiedot"
- tiedot oikeussuojakeinoista löytyvät tämän dokumentin kohdasta 8 "oikeussuojakeinot"

6.2 Etäsopimuksen ennakkotiedot

Tässä esitetyt ennakkotiedot on annettu Suomen lainsäädännön mukaisesti. Sopimukseen sovelletaan Suomen lakia ja sopimusta koskevat riitaisuudet ratkaistaan kohdan 8 mukaisesti Helsingin tuomioistuimessa. Ennakkotiedot annetaan suomen kielellä ja Proprius Partners sitoutuu käyttämään suomen kieltä myös sopimussuhteen aikana.

6.3 Peruuttamisoikeus etämyynnissä

Kuluttajasuojalain mukaan etämyynnistä on kyse silloin, kun sopimus palvelusta tehdään etäviestintä käyttäen siten, että asiakas ei tapaa henkilökohtaisesti yhtiön edustajaa. Etämyynnistä ei kuitenkaan ole kyse silloin, kun sopimus satunnaisesti tehdään asiakasta tapaamatta eikä silloin, kun asiointi liittyy jo olemassa olevaan sopimukseen. Kuluttajalla on yleensä etämyynnissä peruuttamisoikeus. Peruuttamisoikeutta ei kuitenkaan ole, jos rahoituspalvelun tai siihen liittyvän rahoitusvälineen hinta tai arvo vaihtelee markkinoilla tapahtuvien muutosten mukaan.

7. Palkitseminen

Yhtiön palkitsemisjärjestelmä perustuu hallituksen määrittelemään strategiaan ja pitkän aikavälin tavoitteisiin, ja se toimii yhtenä keskeisenä työkaluna yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin strategisten tavoitteiden saavuttamisessa. Palkitsemisjärjestelmän tulee osaltaan tukea Yhtiön hyvää, tehokasta ja kokonaisvaltaista riskienhallintaa, erityisesti ehkäisten haitallista riskintottoa. Kokonaisvaltaisella riskienhallinnalla pyritään huomioimaan muun muassa Yhtiön hoitamien vaihtoehdorahtojen ja sijoittajien tavoitteet ja edut

Palkitsemisen ja palkitsemisjärjestelmien keskeisinä ohjaavina periaatteina on palkitsemisen kilpailukyky sekä oikeudenmukaisuus. Palkitsemisjärjestelmien tavoitteena on kannustaa ja palkita henkilöstöä näiden henkilökohtaisesta suoriutumisesta ja panoksesta yhtiön kannattavuuden kehityksessä sekä yhtiön strategian mukaisesti toiminnasta. Toisaalta palkitsemisjärjestelmien tavoitteena on myös tukea sitoutuneiden, osaavien ja ammatillisesti kilpailukykyisten henkilöiden rekrytointia sekä näiden monipuolisen osaamisen kehittämistä ja ylläpitämistä yhtiön strategian, tavoitteiden, arvojen ja pitkän aikavälin etujen mukaisesti. Palkitsemisjärjestelmien tulee olla yhdenmukaisia eturistiriitojen välttämiseksi käytettyjen toimenpiteiden kanssa.

Palkitsemisperiaateissa on noudatettu vaihtoehdorahtojen hoitajaa koskevaa lakia (162/2014) sekä valtiovarainministeriön asetusta vaihtoehdorahtojen hoitajien palkitsemisjärjestelmästä (229/2014), koska vaihtoehdorahtojen hoito on merkittävä osa Yhtiön liiketoimintaa eikä muu liiketoiminta ole sitä suurempaa. Lisäksi noudatetaan niihin liittyviä Finanssivalvonnan ja ESMA:n antamia tarkempia palkitsemista koskevia määräyksiä ja ohjeita.

Palkitsemisperiaatteita määriteltäessä Yhtiön hallitus on huomionut edellä mainitussa sääntelyssä asetetut vaatimukset suhteellisuusperiaatteen mukaisesti huomioiden erityisesti Yhtiön koon, sisäisen organisaation sekä toiminnan luonteen, laajuuden ja monitahaisuuden. Edellä mainitulla perusteella Yhtiöllä ei ole hallituksen nimeämää palkitsemisvaliokuntaa. Suhteellisuusperiaatteen noudattamisen tavoitteena on ollut sovittaa palkitsemisjärjestelmä- ja käytännöt yhteen Yhtiön omaan riskiprofiiliin, riskinottohalun ja riskistrategian kanssa.

Yhtiön sisäisen valvonnan on vuosittain todennettava, että palkitsemisjärjestelmää on noudatettu.

7.1. Palkitsemisjärjestelmä

Yhtiön palkitsemisjärjestelmä muodostuu kiinteästä palkasta ja vuosibonusjärjestelmästä. Lisäksi yhtiö tulee sitouttamaan henkilökuntaansa osakeoptioilla, jotka antavat oikeuden merkitä yhtiön osaketta tietyin ehdoin.

Kiinteän palkan määrittelyssä huomioidaan mm. työntekijän ammatillinen osaaminen sekä vastuu, sekä yhtiön vakavaraisuustilanne ja maksukyky. Yhtiö huolehtii siitä, että avainhenkilön kiinteä palkkio on riittävän suuri, jotta muuttuvan palkkion mahdollinen maksamatta jättäminen ei muodostu hänelle kohtuuttomaksi.

Lähtökohtaisesti kaikki yhtiön työntekijät ovat vuosibonusjärjestelmän piirissä. Vuosibonusmaksu maksettava määrä määräytyy kokonaisarviona henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamisen, oman liiketoimintayksikön tuloksen ja yhtiön tuloksen perusteella (laadulliset ja määrälliset mittarit). Yhtiön tuloksen osuus voi olla sitä suurempi, mitä merkittävämmät ovat asianomaisen henkilön mahdollisuudet vaikuttaa yhtiön tulokseen. Tuloksen arvioinnissa huomioidaan yhtiön (ml. sen hoitamien vaihtoehtorahastojen) pidemmän aikavälin tulos ja riskit. Riskienhallinnan osalta vuosibonusmaksu maksettava määrä määräytyy henkilökohtaisten ja toimintokohtaisten tavoitteiden saavuttamisen perusteella. Yhtiön hallitus päättää vuosibonusmaksun määräämistä ja joosta huomioiden palkitsemisperiaatteet. Henkilöstölle annetaan tieto muuttuvien palkkioiden määräytymisen prosessista ja perusteista.

7.2. Päättökentekojärjestys

Yhtiön hallitus käsittelee vuosittain työjärjestyksensä mukaisesti palkitsemisjärjestelmiä koskevat periaatteet ja palkitsemiseen osalliset tarkemmin määriteltävät henkilöpiirit. Mahdollisten liiketoiminnan tavoitteiden ja riskistrategian muutokset otetaan huomioon palkitsemisperiaatteita päivitettäessä. Yhtiön hallituksen puheenjohtajan palkitsemisesta päättävät hallituksen esteettömät jäsenet. Palkitsemisjärjestelmiin ja palkitsemiseen liittyviä asioita voidaan myös käsitellä yhtiön hallituksessa tai yhtiökokouksessa. Suhteellisuusperiaatteen nojalla on katsottu, että yhtiössä ei ole tarpeellista nimetä erillistä palkitsemisvaliokuntaa ottaen huomioon yhtiön henkilökunnan määrä ja toiminnan laatu.

7.3. Palkitsemisessa noudatettavat periaatteet

Yhtiössä sovellettavien palkitsemisjärjestelmien keskeisinä periaatteina on, että:

- Palkitsemisjärjestelmät tukevat Yhtiön pitkän aikavälin tavoitteita, joihin kuuluvat mm. liiketoiminnan kannattavuuden pitkän aikavälin kehittäminen, riittävä vakavaraisuus, sijoitusten tuotto ja kustannustehokkuus.
- Palkitsemisen tulee olla suunniteltu epätervettä riskinottoa ehkäisevällä tavalla. Palkitsemisjärjestelmä ei saa kannustaa sellaiseen riskinottoon, joka on ristiriidassa Yhtiön tai sen hoitamien vaihtoehtorahastojen sääntöjen tai riskiprofiilin kanssa tai asiakkaiden etujen kanssa. Kestävyyseriskit — eli ympäristöön, yhteiskuntaan tai hallintotapaan liittyvät tapahtumat, jotka voivat vaikuttaa sijoitusten arvoon — sisältyvät yhtiön

riskienhallintaprosessiin ja huomioidaan palkitsemisessa samalla tavoin kuin muutkin olennaiset riskit.

- Palkitsemisessa otetaan huomioon Yhtiön kestävyysriskien huomioimattamista koskevien periaatteiden noudattaminen. Muuttuvien palkkioiden maksamisesta voidaan tapauskohtaisesti pidättäytyä, mikäli Yhtiön hallitus toteaa, että kestävyysriskejä ei ole huomioitu riittävällä tarkkuudella.
- Järjestelmiin perustuvien tulospalkkioiden maksamisesta päättää hallitus ja päätös tehdään vuosittain kannustinkauden päätyttyä.
- Tulospalkkiota ei makseta, jos ilmenee, että asianomainen on menetellyt vastoin Yhtiön sisäisiä ohjeita, lainsäädäntöä tai viranomaisten antamia määräyksiä taikka ohjeita.
- Palkkion maksamisesta voidaan pidättäytyä myös, mikäli Yhtiön vakavaraisuus, pääomakustannukset tai maksuvalmius taikka näiden ennakoitavissa oleva tuleva kehitys eivät sitä mahdollista (esim. tehdyn riskiensopeutusprosessin perusteella).
- Muuttuvan palkkion osuus voi olla lähtökohtaisesti korkeintaan 100 % palkkionsaajan kiinteän palkkion kokonaismäärästä, kuitenkin palkkionsaajan työnantajana olevan yhtiön yhtiökokouksen nimenomaisella päätöksellä korkeintaan 200 % kiinteän palkkion kokonaismäärästä.
- Muuttuvien palkkioiden vuosittaiseksi enimmäismääräksi yhtiössä on päätetty 150 000 euroa per henkilö.
- Muuttuvia palkkioita maksettaessa on otettava huomioon ainakin arviointihetkellä tiedossa olevat riskit, yhtiön pääomakustannukset ja tarpeellinen maksuvalmius, eikä maksettavaksi tulevien palkkioiden kokonaismäärä saa olla niin suuri, että se rajoittaisi yhtiön pääomapoljan vahvistamista.
- Valvontatoiminnossa työskentelevien henkilöiden palkkio ei saa olla suoraan riippuvainen sen liiketoimintayksikön tuloksesta, jota hän valvoo, vaan palkitseminen määräytyy valvontaa varten määriteltujen tavoitteiden perusteella. Näiden henkilöiden palkitsemista valvoo hallitus.
- Avainhenkilöiden tulee sitoutua siihen, ettei tämä käytä rahoitusvälineitä tai vakuuttamista suojautuakseen palkitsemisjärjestelmään liittyviltä palkkionsaajan henkilökohtaiselta riskiltä.

7.4. Henkilöiden nimeämisprosessi

Yhtiön hallituksen tehtävänä on identifioida ne henkilöstön jäsenet, joiden toiminnalla on olennainen vaikutus yhtiön riskiprofiiliin, ns. avainhenkilöt. Yhtiön hallitus suorittaa vuosittain arvioinnin nimetäkseen nämä henkilöt. Henkilöiden identifioimisprosessi on osa yhtiön palkitsemisperiaatteiden implementointia.

Hallituksen harkinnan perusteella sellaisia henkilöitä ovat:

- Hallituksen puheenjohtaja
- Toimitusjohtaja
- Toimitusjohtajan sijainen
- Hallintojohtaja
- Riskienhallinnassa toimivat henkilöt
- Yhtiön salkunhoitajat
- Yhtiön myyntihenkilöt

7.5. Nimettyjä henkilöitä koskeva palkitsemisjärjestelmä sekä heille myönnettävät ja maksettavat muuttuvat palkkiot

Mikäli edellisessä luvussa lueteltujen henkilöiden muuttuvan palkkion osuus on yli 100.000 euroa vuositasona, lykätään vähintään 50 prosenttia muuttuvasta palkkiosta maksettavaksi seuraavan 3 vuoden aikana (tasaerin jokaisena vuotena). Mikäli muuttuvan palkkion osuus on enintään 100.000 euroa vuositasona, ei maksua lähtökohtaisesti lykätä.

Hallitus voi päättää, että myös muiden kuin nimettyjen henkilöiden muuttuvaa palkkiota on tapauskohtaisesti lykättävä

8. Oikeussuojakeinot

Proprius Partners Oy on määritellyt menettelytavat ja prosessit asiakaspalautteiden, huomautusten ja reklamaatioiden käsittelyyn. Niiden tarkoituksena on käsitellä mahdolliset palautteet, huomautukset ja reklamaatiot voimassa olevien säädösten mukaisesti sekä turvata asiakkaalle palautteen oikeudenmukainen ja nopea käsittely.

Tuotteeseen, palveluun ja sitä koskevaan sopimukseen liittyvissä kysymyksissä tai palautteessa asiakkaan tulisi olla yhteydessä Proprius Partnersiin sähköpostilla, puhelimitse tai postitse.

Asiakkaiden mahdolliset huomautukset/reklamaatiot pyritään ensisijaisesti selvittämään asiakkaan yhteydenoton yhteydessä. Mikäli tämä ei ole mahdollista, pyritään asia selvittämään yhteisin neuvotteluin mahdollisimman pian asiakkaan yhteydenoton jälkeen. Mikäli asiakkaan tekemä palaute/reklamaatio/huomautus ohjataan yhtiön sisällä jatkokäsittelyyn, toimitetaan tästä asiakkaalle tieto viimeistään viikon kuluttua reklamaation tekemisestä ja annetaan asiakkaalle tieto siitä, milloin lopullinen vastaus pyritään antamaan. Asiakasvalitukset käsittelee yhtiön riskienhallinta -toiminto.

Mikäli asiaa ei saada ratkaistuksi Proprius Partnersin ja asiakkaan välisin neuvotteluin, voi asiakas siirtää asian Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan (Fine) käsiteltäväksi. Fine antaa neuvontaa koskien mm. lainsäädäntöä ja sen yhteydessä toimii myös Sijoituslautakunta, joka voi antaa asiasta kirjallisen ratkaisusuosituksen veloituksetta. Lisätietoja ja ohjeita: 09-685 0120, info@fine.fi ja www.fine.fi. Asiakkaalla on myös oikeus saattaa asiansa tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Kaikki asiakaspalautteet ja niihin liittyvät toimet dokumentoidaan ja taltioidaan ja niistä raportoidaan yhtiön johdolle.